

OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ
21-075 LUDWIN
tel./fax 81 75-70-337
tel. 81 75-70-335

Ludwin, 29.03.2016r.

Rada Gminy Ludwin

Ludwin 51

21-075 Ludwin

**Sprawozdanie z realizacji
Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej
za 2015r.**

I. Wprowadzenie

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2011 – 2015 ustanowiony został uchwałą nr IX/38/2011 Rady Gminy w Ludwinie z dnia 28 września 2011r. Jego koordynowanie i monitorowanie powierzono Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Ludwinie.

Celem głównym Programu jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie i skuteczne rozwiązywanie problemów z nim związanych na terenie Gminy Ludwin. Adresowany do mieszkańców Gminy Ludwin, przede wszystkim ofiar przemocy w rodzinie, jej sprawców i świadków.

Ideą Programu jest stworzenie wsparcia i profesjonalnej pomocy zmierzającej do zwiększenia dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy dla osób dotkniętych przemocą, a także stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc w rodzinie.

W realizacji Programu uczestniczą specjaliści zaangażowani w pracę w obszarze przeciwdziałania przemocy, instytucje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz pełniące funkcje wspierające. Głównym realizatorem, koordynatorem i inicjatorem działań w ramach Programu jest Zespół Interdyscyplinarny w Ludwinie, którego obsługę organizacyjno –

techniczną zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej w Ludwinie.

Podstawą prawną działania Zespołu Interdyscyplinarnego w Ludwinie jest:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015, poz. 1390 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej (Dz. U. 2015, poz. 163 z późn zm.);
3. Uchwała Rady Gminy w Ludwinie nr IX/39/2011 z dnia 28 września 2011r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania;
4. Uchwała Rady Gminy w Ludwinie nr X/54/11 z dnia 29 listopada 2011r. zmieniająca uchwałę w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania;
5. Zarządzenie Wójta Gminy Ludwin nr 151/2012 z dnia 1 marca 2012r w sprawie powołania zespołu interdyscyplinarnego.

Zespół Interdyscyplinarny w Ludwinie został powołany Zarządzeniem nr 151/2012 Wójta Gminy Ludwin z dnia 1 marca 2012r. w sprawie powołania zespołu interdyscyplinarnego. W skład Zespołu interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele pomocy społecznej, Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oświaty, służby zdrowia a także kurator sądowy. Przedstawiciele jednostek organizacyjnych wyżej wymienionych w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie zobowiązani byli do wszczęcia procedury Niebieska Karta, która realizowana była we współpracy wymienionych podmiotów w ramach grup roboczych.

II. Realizacja Programu w 2015r.

Cele szczegółowe Programu

- 1) podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy;
- 2) wsparcie i profesjonalna pomoc doradcza, terapeutyczna, socjalna rodzinom dotkniętym przemocą;
- 3) ochrona ofiar przemocy w rodzinie;
- 4) zwiększenie dostępności pomocy instytucjonalnej oraz zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych;
- 5) podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z tym problemem;

- 6) pogłębianie wiedzy dotyczącej zjawiska przemocy i sposobów rozwiązywania tego problemu wśród dzieci, młodzieży i dorosłych;
- 7) wspieranie ofiar przemocy w sytuacjach kryzysowych;
- 8) ograniczenie występowania zachowań agresywnych wśród dzieci (ze szczególnym uwzględnieniem agresji słownej);
- 9) zapewnienie możliwości profesjonalnego wsparcia dla ofiar i sprawców przemocy (porady psychologa, pedagoga, prawnika, podejmowanie interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy).

Działania wynikające z realizacji Programu w 2015r.

ZADANIE	DZIAŁANIA PODEJMOWANE W CELU REALIZACJI ZADAŃ
I. Rozwój współpracy w zakresie budowania spójnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<u>1) systematyczne monitorowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Ludwin.</u> Monitorowanie środowisk zagrożonych przemocą w 2015r. było systematycznie prowadzone przez pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Ludwinie oraz dzielnicowego Komendy Powiatowej Policji w Łęcznej we współpracy ze szkołami, kuratorami sądowymi, ośrodkiem zdrowia, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ludwinie <u>2) analiza istniejącej infrastruktury instytucji pomagającym ofiarom przemocy w rodzinie</u> Na terenie Gminy Ludwin w 2015r. funkcjonowały następujące podmioty bezpośrednio zaangażowane w pomoc rodzinom z problemem przemocy: - Ośrodek Pomocy Społecznej w Ludwinie; - Zespół Interdyscyplinarny w Ludwinie; - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ludwinie; - placówki oświatowe – szkoły, przedszkola; - Gminna Biblioteka Publiczna w Ludwinie; - Świetlica dla dzieci i młodzieży działająca przy Gminnym Centrum Kultury i Sportu w Ludwinie. Ponadto funkcjonują podmioty na szczeblu powiatowym obejmujące swoim działaniem teren Gminy Ludwin: - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęcznej; - Komenda Powiatowa Policji w Łęcznej; - Łęczyński Ośrodek Profilaktyki i Terapii MONAR; - Poradnia Terapii Uzależnień w Łęcznej; - Zakłady Opieki Zdrowotnej; - Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Łęcznej; - Środowiskowy Dom Samopomocy w Łęcznej Podmioty na szczeblu wojewódzkim: - kuratorzy sądowi <u>3) analiza skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą</u> Rodziny dotknięte problemem przemocy otrzymały wsparcie od odpowiednich służb. Podejmowane działania oraz monitoring przez

	dzielnicowego, pracowników socjalnych i innych specjalistów przyczyniły się do ustania przemocy w rodzinach, a tym samym zakończenia procedury Niebieskiej Karty.
II. Podnoszenie świadomości społecznej mieszkańców gminy w zakresie skali możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<u>1) organizacja akcji informacyjnych propagujących pozytywne postawy w stosunkach międzyludzkich.</u> W ramach współpracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Ludwinie z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2015r. podjęto działania informacyjne na rzecz społeczności lokalnej propagujące skuteczne sposoby powstrzymywania przemocy poprzez udział w ogólnopolskiej kampanii „Postaw na rodzinę”, prowadzoną przez Krakowską Akademię Profilaktyki. Kampania miała na celu ukazanie wartości rodzinnych w życiu osobistym człowieka, jak pokazywanie tradycji, wspólne świętowanie i spędzanie czasu wolnego. W ramach kampanii zorganizowano festyny rodzinne w Gimnazjum Publicznym w Ludwinie a także w szkołach podstawowych w Dratowie, Piasecznie, Zezulinie <u>2) systematyczne podnoszenie wiedzy na temat przemocy w rodzinie w szczególności wśród pracowników socjalnych, policjantów, pedagogów.</u> Aby rodziny, w których występuje przemoc objąć profesjonalną i kompleksową pomocą niezbędne jest posiadanie wiedzy i umiejętności w tym zakresie. Stąd konieczne były i nadal są specjalistyczne szkolenia. W 2015r. 2 pracowników socjalnych zatrudnionych OPS Ludwin, którzy jednocześnie są oddelegowani do pracy w Zespole Interdyscyplinarnym, dzielnicowy, który jest członkiem ZI, 5 członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wzięły udział w szkoleniu pt. „Praktyczne aspekty funkcjonowania Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołów Interdyscyplinarnych”. <u>3) udzielanie informacji na temat procedur ochrony prawnej i wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.</u> Na tablicy ogłoszeń Ośrodka Pomocy Społecznej w Ludwinie umieszczano informacje dotyczące wsparcia, z jakiego może skorzystać osoba doznająca przemocy. W ramach współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łęcznej umieszczono informację na tablicy ogłoszeń dotyczącą Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przestępstwem wraz z harmonogramem dyżurów specjalistów (policjanta, prawnika, psychologa, pracownika socjalnego) w siedzibie PCPR w Łęcznej.
III. Zwiększenie dostępności instytucjonalnej pomocy rodzinom, w których stosowana jest przemoc, a w szczególności zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie.	<u>1) udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie oraz w miejscach zamieszkania lub pobytu.</u> Osoby doznające przemocy w rodzinie mają możliwość otrzymania profesjonalnej pomocy. Wszystkie osoby, wobec których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą zostały poinformowane o możliwości skorzystania z pomocy i część z nich taką pomoc uzyskała po zdiagnozowaniu sytuacji rodzinnej: • z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy w rodzinie prowadzona była praca socjalna przez pracowników socjalnych, • osobom doznającym przemocy udzielono wsparcia zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, • przekazano kompleksowe informacje o możliwościach uzyskania pomocy specjalistycznej w Powiatowym Centrum Pomocy

- Rodzinie w Łęcznej (psychologicznej, prawnej, pedagogicznej),
- pracownicy socjalni prowadzili rozmowy z osobami, co do których istnieje, że stosują przemoc w rodzinie o konsekwencjach stosowania przemocy oraz o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- pracownicy socjalni złożyli wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ludwinie o podjęcie odpowiednich działań w stosunku do osób nadużywających alkoholu (w 2015r. zostały złożone 2 wnioski).

W związku z tym, iż większość procedur Niebieskiej Karty wszczęta była przez Komendę Powiatową Policji w Łęcznej dzielnicowy zobowiązany był do podejmowania odpowiednich działań wobec rodzin dotkniętych przemocą. Jak wynika z zebranych dokumentów dzielnicowy:

- podejmował czynności zapewniające ochronę życia i zdrowia członków rodziny doznającej przemocy,
- przeprowadzał z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie rozmowy dot. m.in. odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą,
- podejmował działania służące zapobieganiu kolejnym aktom przemocy, w szczególności składając systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osób, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie.

2) wsparcie z zastosowaniem różnych form pomocy (interwencja, wsparcie, poradnictwo, edukacja, terapia, monitoring i kontrola stanu bezpieczeństwa.

Osoby uwięzione w przemoc mogły liczyć na kompleksową, interdyscyplinarną pomoc grupy profesjonalistów (dzielnicowego, pracownika socjalnego, prawnika, psychologa i in.), którzy współpracują ze sobą w sposób skoordynowany. Każda z osób doznających przemocy otrzymała informację (adresy i numery telefonów do konkretnych instytucji), gdzie i po jaką pomoc może się udać. Otrzymały również zapewnienie, że sytuacja w rodzinie będzie regularnie monitorowana poprzez wizyty dzielnicowego i pracownika socjalnego w miejscu zamieszkania, co dało im poczucie bezpieczeństwa.

3) udzielanie pomocy i wsparcia rodzinom zmuszonym do opuszczenia miejsca zamieszkania lub pobytu (udzielanie schronienia, pomoc socjalna).

W 2015r. nie było sytuacji, kiedy rodziny byłyby zmuszone do opuszczenia miejsca zamieszkania lub pobytu.

4) ochrona przed dalszym krzywdzeniem przez sprawcę (odseparowanie sprawcy od ofiary, działania korekcyjno – edukacyjne dla sprawców przemocy).

W celu ochrony osób doznających przemocy przed dalszym krzywdzeniem prowadzone są działania interwencyjno-mediacyjne m.in. poprzez odseparowanie sprawcy i zapewnienie osobom doświadczającym przemocy bezpiecznego schronienia. Podejmowane są również działania korekcyjno – edukacyjne dla osób stosujących przemoc. W 2015r. nie było konieczności podejmowania wymienionych wyżej działań.

IV. Powołanie Zespołu

1) wypracowanie procedur interwencji wobec ofiar i sprawców

Interdyscyplinarnego i jego działalność.

przemocy, opracowanie planów pomocy.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wprowadziła rozwiązania prawne, które regulują funkcjonowanie procedury Niebieskie Karty. Do posługiwania się tą procedurą zostały zobligowane: policja, pomoc społeczna, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, oświata, ochrona zdrowia. Przedstawiciele wyżej wymienionych służb zostali zobligowani do wszczęcia procedury w wyniku powzięcia – w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych – podejrzenia stosowania przemocy w danej rodzinie lub w wyniku zgłoszenia takiego faktu przez członka rodziny lub świadka takiego czynu.

2) monitorowanie sytuacji w rodzinie, w której dochodzi do przemocy ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji dzieci.

Pracownicy socjalni, dzielnicowi, kuratorzy sądowi, nauczyciele, pedagodzy, służba zdrowia, członkowie GKRPA prowadzą systematyczny monitoring w rodzinach uwikłanych w przemoc, gdzie prowadzona jest Procedura Niebieskiej Karty. Wymieniają się oni informacjami na temat sytuacji w rodzinach i wspólnie opracowują procedury postępowania.

3) realizacja procedury „Niebieska Karta”.

W 2015r. realizacja procedury Niebieskiej Karty przedstawiała się następująco:

- liczba prowadzonych procedur NK wynosiła 14, z czego 1 jako kontynuacja z 2014r.:

- 13 NK wszczętych przez Komendę Powiatową Policji w Łęcznej,
- 1 NK wszczęta przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Ludwinie.

- **liczba zakończonych procedur NK z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie wyniosła – 6** (dotyczy rodzin, gdzie został zrealizowany plan pomocy lub sprawca nie żyje, bądź wyjechał za granicę),

- **liczba zakończonych procedur NK z uwagi na brak zasadności podejmowanych działań wyniosła 6** (dotyczy rodzin, gdzie stwierdzono jednorazową awanturę lub konflikt w rodzinie),

- **liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart – C”** przez członków zespołu interdyscyplinarnego/Grupy Roboczej – **6**,

- **liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart – D”** przez członków zespołu interdyscyplinarnego/grupy roboczej – **3**.

Zespół Interdyscyplinarny spotykał się 4 razy, powołane były 4 grupy robocze, które spotykały się 10 razy.

4) sporządzanie corocznego raportu na temat występowania zjawiska przemocy na terenie Gminy Ludwin.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Ludwinie rokrocznie składa sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie do dnia 10 lutego następnego roku do Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej.

5) objęcie sprawców przemocy programem korekcyjno – edukacyjnym.

W 2015r. sprawcy przemocy skorzystali z poradnictwa indywidualnego. Nie było natomiast żadnych zaleceń w wyrokach karnych do uczestnictwa w zajęciach korekcyjno-edukacyjnych.

III. Wnioski końcowe

Problemy rodzin dotkniętych przemocą domową mogą być skutecznie rozwiązywane jedynie przy efektywnej współpracy różnych osób i instytucji. Zasadnym jest wzmocnienie działań skierowanych do osób stosujących przemoc, w tym w zakresie programów korekcyjno – edukacyjnych oraz działań o charakterze motywacyjnym.

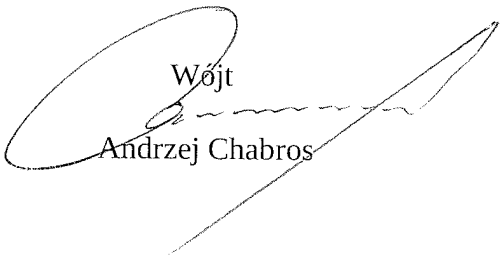
Istotnym czynnikiem zwiększającym skuteczność rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy domowej jest doskonalenia kadr, a przede wszystkim współdziałanie lokalnych instytucji poprzez przekazywanie istotnych informacji w tym obszarze. Mając na uwadze skalę zjawiska koniecznym staje się rozważenie możliwości utworzenia punktu interwencji kryzysowej świadczącego pomoc: psychologiczną, socjalną, prawną, psychoterapię.

Cała praca zespołu interdyscyplinarnego odbywa się wysiłkiem wielu osób – wysiłkiem bezcennym bo bezpłatnym. Wszystko to w ramach obowiązków służbowych, często w czasie wolnym od pracy, bez wynagrodzenia finansowego.

Jako zespół borykamy się z wieloma problemami: organizacją pracy, obiegiem dokumentów, analizą indywidualnych przypadków przemocy, niechęcią osób uwikłanych w przemoc do współpracy, często bezradnością osób pomagających (niejednokrotnie osoby doświadczające przemocy nie chcą żadnego wsparcia).

Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Ludwinie

Wanda Podczas

Wójt

Andrzej Chabros